

METRALLA

PERIÓDIC D'UNIÓ CATALANA

Dels treballs publicats, en serán únicament responsables els seus autors.
No s retornan els originals.

Administració: Carrer de Tallers, 18

← SURT EL DIVENDRES →

5 CÉNTIMS

Com respon el poble - Als Assambleistes de l' U. F. N. R.

L'Assamblea d'avuy

El METRALLAIRE: Sigueu ben demòcrates, germans, y sobretot no oblideu que Catalunya sense l'unió dels catalans, no te salvació.

DAVANT L'ASSAMBLEA

La nostra esperança

Va á celebrarse l'assamblea de la Unió federal nacionalista republicana, acte que creiem té pera la política catalana gran transcendència.

Tots els veritables autonomistes hi tenen els ulls fits en aquesta assamblea, perquè d'ella se n'esperen acorts que siguin una esperança pera la Patria.

Peró cal dir que son molts els que han sentit com una pena al veure que en les

bases que han d'esser objecte de deliberació no's diu res sobre les relacions que ab els elements autonomistes de Catalunya haurá de tenir en lo successiu el nou partit, y aixó, aquest silenci, es lo que fa témer á n'alguns que la tan desitjada unió, conjunció ó inteligencia dels catalans autonomistes sigui cosa que no entri en els càlculs dels directores de la U. F. N. R.

Si fos aixís, s'ha de reconéixer que semblant conducta seria un gros erro.

Nosaltres no tenim la més petita vacilació en afirmar que si lo que creiem una omissió en les bases prova de subsanarse per medi d'una proposició ó qualque altra temptativa per part d'algún assambleista,

trobará aquest decidit apoi en la majoria dels congregats y adhuc entre'ls elements directores.

Ho afirmem aixís, perquè ben coneguts son els antecedents d'algunes personalitats de l'esquerra en aquesta qüestió y fins creiem que'l mateix senyor Lluhi que, per rahons que nosaltres tenim per respectables, ha sigut durant aquests darrers temps el leader de la corrent contraria á una inteligencia, no posará cap obstacle á la voluntat de la majoria dels assambleistes, perquè ell en les declaracions que tingué á bé fer desde METRALLA ben clarament deia que com á home de partit acatará la voluntat d'aquest.

Sols falta, doncs, al nostre entendre que hi hagi algú disposat á proposar-la aquesta inteligencia y els nostres optimismes ens fan creure que no faltarà qui ho fassi.

Es una tasca simpática que nosaltres fariem de bon grat sense dubtar un sol moment de que l'èxit coronaria'l nostre intent patriòtic, perquè si no fos aixís, ¿cóm s'explicaria que en una de les bases objecte de deliberació's condemnin'l separatisme y en cambi la U. F. N. R. se declarés separatista d'aquells elements que defensem com ella diu defensar, l'autonomia de Catalunya?

JOAN LLORENS

La reventada dels pressupostos DE LA FAM

Per fi, Barcelona ha presenciât un acte d'amor y de ciutadania catalana.

Els pressupostos de la fam, obra que essent lerrouxista per força havia de resultar contraria al poble y sobretot al poble proletari, han anat a l'aigua. Ho celebrem. D'aprovarse hauriem tingut necessitat de anar a mendicar la sopa als assils municipals. Ab l'excusa de volguer nivellar els pressupostos, se gravaven els comestibles de primera necessitat, s'anaven a llensar siscentes mil pessetes més en la creació de nous empleus, se destinaven trenta mil duros pera comprar automòbils pels regidors (joh la Democracia lerrouxinal), en tant que'l bacallà, l'arròs, les mongetes haurien augmentat de preu. Feren molt bé, per lo tant, els regidors republicans y regionalistes y'ls vocals associats de reventar sense contemplacions els pressupostos confeccionats pel senyor Mir y Miró, de comú acord ab els regidors escanya-pobres.

Una sola cosa era acceptable en aquells pressupostos: l'augment de sou pels empleats d'infima categoria. Entenem que aquest augment es de justícia, perquè es trist veure que mentres els alts empleats cobren excessivament sous fabulosos y ab dret a l'augment gradual, els petits empleats no solament cobren una misèria incapàs de subvenir a les més perentories necessitats de una família, sinó que ni tenen dret als augmentos graduals ni cobren están malalts.

Nosaltres preguem als regidors republicans y regionalistes que fassin tot lo que humanament els sigui possible pera subsanar aquesta deficiència, ab la seguretat de que farán una obra tant justicièra com humanitaria.

Peró, a excepció d'aquesta reforma, lo demés dels pressupostos era inacceptable, era la fam entrant a casa'ls proletaris, era convertir la Casa Comunal en un hospici de lerrouxistes, era'l passejar els regidors de la Casa en automòbil insultant la misèria del poble que'ls votà...

Peró aixó no será, gracies als bons ciutadans que'ls han ensorrat, fent un servei inapreciable a Barcelona, a la Democracia y al proletariat.

¡Visca Barcelona!

DEMETRI CAROLSE

PROU LERROUXISME

Al comensar l'any nou jo vos proposo, amics de METRALLA, no tractar més de lerrouxisme en termes sérios.

Parleu d'en Lerroux y de la seva camarilla fenthi barrila, fenthi brometa y prou.

Creieu que no's mereix res més un partit, ó partida, com el lerrouxista.

Proposo aquesta determinació, perquè entenc que'l català que encare avui segueix a n'aquest *fulano* ha nascut per burro y morirà essent ase.

Deixant apart la forasteralla, que es la que compon les tres quartes parts dels súbdits de l'emancipado *Lecandro* y en els quals trobo lògica la seva dèria per l'odi secular que senten a la llibertat dels pobles y dels homes, estic convençut de que'ls cinc ó sis mil catalans que's diuen lerrouxistes, quan no s'han convençut are de les farses del seu *ilustre* quefe, no's convencerán mai.

No val la pena, doncs, de perdre'l temps volguentlos convèncer.

En el vostre periòdic hi manca, al meu entendre, una secció de riure, de broma, de passatemps, y com que per riure y fer broma's necessita *tonto*, el tonto d'aquí en endavant podria ésser el lerrouxisme.

Se dirà potser que no tots els catalans que segueixen a n'en *Lecandro* son tontos, y que, per exemple, en Serrallana y en Mir y Miró son ben *vius*. Sí, es cert, no son tontos, però son alguna cosa pitjor, y no valen tampoc la pena de véures tractats en un periòdic catalanista ab serietat.

Ja he dit la meua, amics de METRALLA;

prou tractar el lerrouxisme en termes sérios. Barrila, brometa y... encare gracies.

APABUENAS

Nota de redacció.—No está mal el consell del nostre col·laborador *Apabuenas*. Procurarem seguirlo, però no com a cosa definitiva, perquè entenem que a n'aixó del lerrouxisme de tant en tant convé aplicarli alguna manxiula d'aquelles que couen, pi- quen y *dan escosor*.

FELICITACIÓ

A D. GONZALO DE RIVAS

Desde fa ja bastants mesos per tot arreu se comenta en mil formes variades y ab molts diferents conceptes, la seva obra magistral, d'aquell célebre projecte que convertint Barcelona en una nova Venècia l'aigua a caudals hi portava per unes quantes pessetes.

Tothom ha dat s'opinió, cada qual ha dit la seva. y la major part ho han fet (així ho hem de reconèixer) dient qu'era un gros farugo y una estafa manifesta.

No contents ab criticar la seva idea funesta y de comptar fins les gotes de l'aigua que vosté deia que sens tindre-la donaria, de vosté n'han dit mil pestes.

Que si estava processat per una estafa molt sèria; que si haurà d'anar a presiri si en Lerroux no li arregla interposant el seu prestigi y grandiosa influència: que vosté tant sols pensava arreglar-se una miqueta pera tornar a la *guardiola* les pessetes que bestreia, y pagà'ls lloguers de pis qu'al camp d'en Galvany li esperen.

En fi; tant es lo qu'han dit de vosté, que fentme pena véure'l ofès, trepitjat, y ab el seu honor per terra, que jo, antic catalanista, vull sortir en sa defensa, portant un xic de consol a sos moments de tristesa.

Prou ja, gent en sens cor, calleu maleides llengües, ¿no considereu lo trist qu'ha d'esser per quell que's creia tindre ben assegurada lo que's diu una pometa; que veia un negoci fet sense bestreure una *perra* (cosa que no saben fer els d'esquerra ni de dreta) y are veu desfets sos plans ses esperances desfetes y's trova sens cobrar un ral y ab la *guardiola* seca?

¿Y'ls que's creien d'aquella aigua poderne omplir una galleda y are s'hi troben de peus? ¿no os conmueuen? ¿no os fan pena?

Y ademés, a Don Gonzalo li devem al meu entendre, si es que justos volem ser una gratitud eterna.

Ensopits els sentiments de Barcelona sencera, qu'anava ja acostumantse a la gran desgracia seva; els catalans dividits per ses discordies internes; no podent contrarrestar l'allau de gent forastera que malmetent sos cabals ab la forma més grollera, convertien Barcelona en nova Sierra-Morena; semblava que no corria sang catalana en les venes dels fills de la gran ciutat qu'admira l'Europa entera, qu'acaparats y ensopits aguantaven sens protesta tota mena d'atropells y agravis de tota mena.

Aixís estavem, quan de cop surt Don Gonzalo y presenta la seva obra portentosa, el seu magistral projecte,

y al devant del *despilfarro* que de sos cabals s'intenta, la ciutat se reacciona, tot Barcelona's redressa fent sentir la seva veu ab la protesta més ferma; retorna a sa vida activa la ciutat que morta's creia, y els mals administradors son tractats com patuleia de gent indigna; sos plans veuen tots tirats per terra com débil castell de cartes qu'una bufada arrossega.

Aixó ha portat Don Gonzalo, aquesta es la obra seva, y per xó jo desd'aquí li faig la següent endressa:

«Mil mercès senyor de Rivas, vosté sens pensaho sisquera ha ajudat la nostra tasca fent part de la nostra feina.

Tant-de-bó que cada volta que vosté intenti una empresa li dongui igual resultat que'l qu'ha obtingut en aquesta.»

FLORAS

Terapéutica ciutadana

Les ciutats que estiguin en perill de tenir *bonys* y que's vegin invadides de paràsits, poden usar la fórmula següent:

Regidor honrat.	22 grams
Vocal associat.	28 »
Interpel·lació parlamentaria.	4 »

Aplicantne unes bones fregues, dona excelent resultat.

Ab tot, en certes circumstancies els paràsits se resisteixen y, segons el grau de vitalitat que tenen, no moren ni marxen y procuren fer més mal y *picar*. Quan aixó passa, enlloc de la fórmula anterior prepa- ris y apliquis, en forma de *pegat*, la se- güent:

Castanya seca.	100 grams
Extracte de maste- got clatellut.	100 grams

Set aplicacions al matí y set més a la tarde, y ab poc temps n'hi ha prou.

DR. ZENGOWISKY

¡Redressemnos!

L'estat vergonyós d'impotència y pos- tració denigrant en que ha passat llargs anys permanent l'esperit de nostra rassa, gracies a les centralistes impositcions convertides en lleis de l'Estat pera ofegarnos y degenerarnos, no s'hauria apoderat tant del nostre ésser si no haguéssim patit constant- ment el mal de l'indiferència.

Varem tan ben saber adoptar la po- sició d'anar eternament a sota, que seguim igual anant a sota ab tota resignació sens recordarnos que'l Dret y la Raó'ns amparen en tots conceptes. Es convenient recatala- nisarnos pràcticament—va dir ab molt acert el Dr. Martí y Julià en sa darrera conferen- cia.—Més aixó'ns costa, avui ho aplaudim y ho sentim, més demà ja no'ns en re- cordem.

Mai s'han agotat els intents de castella- nisarnos, cosa que no ha pas sigut del tot inútil, ja que ha arribat a assolirho en gran proporció; més no'ns han ofegat del tot, encare respirem y tenim esperances de veu- re nostre ideal fet realitat si no defallim y fem ús de nostres energies juvenils.

Aquest maleit quietisme, acompanyat de la més gran indiferència, havem de re- conèixer que ha sigut el qui'ns ha conduït tapats d'ulls davant del precipici de la mort de nostra rassa, de nostra llengua, de nos- tres costums... Es sensible que un poble que s'està refent, que s'està formant, que torna a adquirir la seva fesomia fugint de l'inèrcia que'l tenia aclaparant, confongui llastimosament son sentiment en una idea política, lo que deuria ésser un voler gene- ralisat ab fort increment dintre tota classe de pensars socials, polítics y religiosos, y que esmersi les seves energies en fer parti- disme y regenerar les regions espanyoles, quan encare a casa nostra hi fa falta l'am- bent de catalanització y no s'hi veu tras- lluir més que un empaig d'ambient anti- català que'ns conduceix dretament a tocar

la guitarra y presenciar *corridos de toros*, espectacle per nosaltres antinacional.

¿Per qué ho som de nacionalistes? ¿Per estar suscrits a *El Poble* ó a *La Veu*, ésser socis d'alguna societat y votar quan venen eleccions? Si senyors, ho dic ab tristesa y fins ab cert desencoratjament: per la majo- ria de nacionalistes aquí fineix la missió del credo que sustenten y res en absolut els te preocupats, a menys que's tracti d'un de- senfré a voltes personal entre dretes y es- querres que'ls fa acabar d'oblidar els deures envers el sentiment de la Patria que tan ho necessita.

¡Redressemnos! Els joves d'avui tenim una responsabilitat davant de Catalunya y fins de l'Estat Espanyol si continuem do- nantnos vergonya d'aprofitar totes les oca- sions pera propagar, ab feina positiva y de resultats, l'ambient de *recatalanització* pràc- tic de que tant estem mancats. Es del tot necessari que individualment treballem es- campant arreu l'exemple democràtic de to- lerancia y cultura. Els *joves tures* foren els que implataren a Turquia'l nou règim des- tronant el vell.

Els joves catalans de l'època present som els que'ns havem d'imposar pera que s'acabi la tirania, pera desplegar els bras- sos y ajuntarnos a la civilització europea. Hem d'esser nacionalistes pràctics. No n'hi ha prou essent nacionalistes acomodaticis, es necessari ésser pràctics y intranzigents, fent feina positiva y de resultats.

L'Europa culta y progressiva que havia mirat als catalans com una rassa ab drets propis y nacionalitat ben definida y ansiosa d'escombrar el corcat centralisme, una de les plagues d'aquest Estat, si veu que se- guim conformantnos ab el cap baix y ocu- pantnos de qüestions que pera res afecten a la nostra autonomia, lamentarà la seva equivocació y'ns garbellarà ab *chulos toro- ros* y aspirants a càrrecs de l'Estat.

¡Quina vergonya!

X. PIERA

Més or dels Jesuïtes

De *Le Journal de Genève*, que a la *cuenta* també cobra dels jesuïtes, repro- duïm el següent article:

«L'obra del senyor Lerroux a Barce- lona. — Comensaré per dir que la llegenda revolucionaria y grandiosa que s'ha forjat sobre Lerroux està ja oblidada y no subsis- teix més que en les ànimes senzilles y ig- norantes d'alguns dels seus fanàtics. La realitat es molt diferent, com ho han pro- vat els fets, y molt poca gent ignora a Ca- talunya que baix la capa revolucionaria ha permanescut ocult el mateix aventurer es- pavilat y vividor desenfrenat que are surt al descobert.

Es cert que la comèdia ha sigut repre- sentada superiorment y aixó ha induït a l'error a moltes intel·ligències ingènues. La entrada den Lerroux a Barcelona en 1901, sos primers actes y discursos, sa astúcia, sa eloqüència, l'presentaren als ulls de molta gent com al lliberador desitjat. Però'l desengany no trigà en arribar. La seva falta de convicció y d'ideal feu degenerar totse- guit l'obra comensada. L'home de la revo- lució's va transformar en l'home del des- ordre.

(Aquí va tradufda del francès la *célebre* alocució den Lerroux als *joves rebeldes*.)

Aquest llenguatge ferotge, aquesta acti- tut repugnant, van disminuir moltíssim el seu prestigi entre la flor del seu partit, que l'abandonà per complert; però, en cambi, extengué la seva influència pels medis més vils en la població. La mala lleure no va trigar en donar fruit abundant y molt aviat al terrorisme de les bombes s'hi va agregar el terrorisme de les turbes lerrouxistes. El Govern cregué véurehi símptomes de revolu- cció y va caure al parany posat per Lerroux, que no volia servirse del terror sinó pera imposarse al Govern y a la ciutat y esta- blirhi la seva dominació. Allavors va co- mensar la política d'intel·ligències incalifica- bles ab en Lerroux a fi de guanyar la seva bona voluntat y evitar el perill en que's creia al règimen.

A n'aixó s'hi agregà després la qüestió catalanista, de la qual en Lerroux habil- ment en tragué profit explotant la viva antipatia del restant d'Espanya per aquest moviment y's presentà com el defensor de la patria, amensada d'un perill separa- tista.

El fruit d'aquesta nova política va ésser l'apoi entusiasta de l'element oficial y cas-

tellà de Barcelona y de tots els que no estaven conforme ab l'ideal nacionalista; tots van donar els seus vots a n'en Lerroux y s'uniren en una monstruosa barreja ab la purria social que constitueix el fons del seu partit. Desde aleshores aquest disfruta de la immunitat més absoluta, com se pogué comprovar quan l'atentat contra en Salmorón. L'agitació s'havia ja desviat, y no anava ja contra'l règimen, sinó contra Catalunya, y aixó plagué al Govern enlloc de inquietarlo.

Finalment, ab els reforços dels elements esmentats, en Lerroux pogué realisar el seu somni daurat, apoderarse del govern de la ciutat, del qual encare'n disfruta. Desde aquest moment, com obeint a una consigna, se va calmar l'agitació radical y'l seu capítol aplicà tota sa influència a evitar complicacions al Govern.

Desgraciadament per Barcelona, ella es la que paga aquesta benevolencia reciproca ab els milions del seu tresor. Ningú's pot imaginar a quin grau han arribat la venalitat y la corrupció de la seva administració municipal desde que aquesta's troba en mans dels lerrouxistes. La venda dels empleos, l'exigencia de primes en jocs de favors, l'adjudicació de serveis y de monopolis en condicions desastroses ó ilegals y ab el fi interessat que es de suposar, tot aixó està a l'ordre del dia.

Mentrestant en Lerroux, director responsable d'aquesta obra funesta, somriu com burgés pacífic, sense recordarse poc ni molt de les seves foguerades revolucionaries d'altres temps y passeja triomfalment per la ciutat sa satisfeta persona en un luxós automòvil.

Com respon el poble

EL CAUTERI

Alsemla avui ben enlaire la nostra bandera de Patria. Alsemla amunt perquè tothom la vegi, perquè, mirantla y trobantla ben hermosa, ls amics s'acoblin a nostre entorn, fugin del perill que'ns amenaça.

Catalans, catalanistes, animorats de Catalunya: aixó som nosaltres, aquesta es nostra única bandera, visca Catalunya nostre crit. Tots qui l'estimin, tots qui la vulguin ab totes les seves forces y per sobre de tot, poden serhi al nostre costat: que vinguin, que l'hostatge, que l'amistat lleal els espera; que vinguin y junts treballarem per Ella, per la Patria volguda.

No n'admetem nosaltres de dretes y esquerres, de republicanismes ó monarquismes com a qüestions previes a resoldre: abans y per sobre de totes aquestes coses hi plassem a Catalunya.

Per aixó al veure la divisió en el camp catalanista barceloní, al presenciar com els animorats de Catalunya's dividien y's barallaven, deixant abandonats els afers públics a la mercé dels enemics, que eren els menys y'ls dolents, la consciencia catalana's subleva y no'l volgueren seguir, no, aquell mal exemple que'ns donaven els germans barcelonins.

Ab un esforç suprem, hem sapigut mantenir immaculada la senyera de l'unió. Y aquí, a Tarragona, l'poble del més refinat individualisme, que's tradueix en capelletes que esdevenien xorques, inepies per les grans obres, nosaltres, l'Unió Democrática Nacionalista, ha tingut prou virilitat pera mantenir-la ferma l'unió dels catalans conscients.

Un dia s'alsà la veu de la discòrdia: algú que volia manar tot sol cridà un fem la dretal; però la veu's perdé en el desert inmens de l'indiferentisme, y'ls catalans de esperit conservador restaren fidels al nostre costat.

Avui se n'ha sentit un altre de crit, fem l'esquerral, y'l crit se sent encare, perdentse en la llunyania de l'indiferentisme, del mateix indiferentisme ab que's perdé'l primer intent de descomposició. Y també avui els esperits liberals animorats de Catalunya, restaran fidels al costat nostre.

¿Per qué, per qué l'hem de fer l'esquerra catalana a Tarragona?

Prou y massa divisions, prou y massa ja d'individualisme. La tasca a complir es el sacrifici dels uns pels altres, ensenyarlo y predicarlo aquest sacrifici, tenint per fi únic la nostra Catalunya.

Aquest es el nostre deure, y qui hi falta, falta doblement, car la tasca de destrucció s'acompleix ab plena consciencia.

Son dures les paraules escrites, però'l cauteri era necessari; qui sab si encare po-

drem aplegar aquests elements que han alsat la bandera de la divisió. Si estimen a Catalunya, que vinguin a nosaltres, que aquí y desde aquí treballarem per ella, oblidant les petites coses, recordantnos sols de ferla gran y plena, procurant que al pronunciar el nom sagrat, ens en trobem dignes de pronunciarlo.

Germanor entre'ls catalans: aquesta es nostra bandera. Y com que n'es tan de forta, de poderosa, d'inabordable, ls ulls fits en Catalunya, l'esperit seré davant la lluita dels nostres germans d'altres indrets, apoiarem ab totes les forces de l'entusiasme als qui realisin un acte, una obra de veritable catalanisme.

¿Per qué aquestes divisions, si realisant la plegats aqueixa obra patriótica'ns trobem pocs, veiem el camí d'espines?

Unimnos en Catalunya y no procurem pas enfondirles aquestes divisions y lluites que tan de mal ens fan, que havien fet de Tarragona un poble inepte per governarse.

Repassem l'història contemporània de Catalunya y'ls tremendos exemples consecutius a les divisions; mirem a Tarragona y veiemla renàixer a l'impuls de l'unió de sos fills, y al crit de femla l'esquerral l'ànima's subleva. No! Unimnos, unimnos en Catalunya, unimnos en Tarragona!

(De Catalunya Nova, de Tarragona.)

DESDE CUBA

Companys de METRALLA.

Trobanos els catalanistes de Santiago de Cuba ab el cor batejant de joia per un esclat d'expansió patriótica, s'ha escaigut arribar a nostres mans els primers nombres del valent campió de la causa de Catalunya.

Ja era hora, companys; ja era hora de que la veu del Catalanisme's deixés sentir en mitg de l'escandalós y repugnant desgavell que dissotadament regna entre la familia catalana. Ja n'estavem cansats de sentir sols la remor de xorques lluites, que no conduexen a altra cosa que no sia enfortir a l'enemic y a l'ensempe apaibagar l'esperit patriótic del nostre poble.

Entre'ls catalanistes d'aquí ha causat molt bon efecte l'aparició de METRALLA y la campanya que vos proposeu dur a cap. Sols anhelem que no defalli en la tasca empresa y que mentres bregueu pera agermanar als catalans per medi de l'ideal nacionalista, no perdeu el temps en volguer convèncer als capítols de les discòrdies, ja que aqueixos havien demostrat sentir l'ideal y per tant han trait a la nostra causa ab plena consciencia del mal que están fent a Catalunya.

Avant doncs, al crit de ¡via fora'ls traidors!

Aquí, el Catalanisme's manté fort y pur, mercés a la bona tasca que ve fent desde sa fundació el «Grop Nacionalista Radical Catalunya», entitat adherida a la benemèrita «Unió Catalanista», que cada dia va creixent més y més, sense seguir altre procediment ni escola que no sia l'esser y manifestarse a cada moment més radical.

Jo voldria que aqueixos prohoms el coneguessin bé'l nostre «Grop», y si la passió no'ls cegués l'enteniment, veurien com sense les inútils disputes de rojos y negres y sense barallarnos per qüestions de corona ó de gorro frigi, anem infiltrant en el cor de molts catalans, que restaven indiferents, l'amor a la Patria, y la germanor regnant entre'ls agropats, malgrat les oposades tendències religioses y polítiques que sustenten, els hi podria fer remordir la consciencia per les campanyes partidistes que tant tosudament s'empenyen en sostenir.

Amunt els cors, bons companys, y maneuh dels catalans d'aquí y molt especialment de vostre S. S.

JOAN ORISTRELL

Santiago de Cuba, 10 de Desembre de 1910.

DESDE LA REPÚBLICA CUBANA

Conmemoració del fusellament del 27 de Novembre de 1871.

Companys: El Grop nacionalista radical «Catalunya», fent catalanisme y res més que catalanisme, ha esdevingut gran y fort y podem dir ab orgull que avui es l'entitat més important de Santiago y tal volta de tota la lla de Cuba, car si bé es cert que n'hi han d'altres que compten ab major nombre de socis, nosaltres podem envanirnos d'haver acoblat sota'ls plecs de la nostra senyera a tot l'element jove que pensa, sense fer ballades ni comedia ni joc, es a dir, sense fomentar res de lo que en aquest país se fa indispensable pera que qualsevol altra associació pugui anar fent la viu-viu. Y ho hem conseguit fent actes de veritable cultura, despertant els cors adormits ab cançons de la terra y aixecant l'esperit patriótic no deixant passar sense commemorar cap de les gestes catalanes y cubanes, ab la serietat y l'importancia que aqueixos actes requereixen, havent resultat tots importantíssims y molt concorreguts, sobre tot el portat a cap el dia 27 del prop passat mes de Novembre.

Pera commemorar el fusellament dels

vuit estudiants de medecina, ocorregut a la Habana'l 27 de Novembre de 1871, organisarem una manifestació pera anar a colocar una toia de flors en el monument que aquesta ciutat va aixecar fa poc a la memoria del que sigué brau defensor d'aquells ignocents, en F. Capdevila.

Tantost s'hagué fet públic el nostre acort, obtinguérem l'adhesió de tot el poble, y desde l'alcalde fins a l'últim ciutadà tothom hi aportà'l seu concurs ab el major entusiasme.

Desde molts dies abans al de la festa no's parlava d'altra cosa en tota ciutat, y aixís no fou extrany que a l'hora de sortir la manifestació (les tres de la tarde), no's pogués donar un pas dins del «Grop» ni a fora al carrer, emperó ab el major ordre. A dos quarts de quatre's posà en marxa aquella generació, que no baixava de cinc mil persones.

Obria la manifestació un piquet de la Guarda municipal montada, seguit de la Banda municipal.

Envoltada del Concell Directiu y d'un bon nombre de socis, seguia la senyera del «Grop».

No sabia trovar paraules pera expressarvos l'immensa joia, l'efecte grandió que causava veure passar triomfanta pels carrers de Santiago la Bandera Catalana, essent arreu saludada ab veneració y aclamada per tothom.

Era un quadro tan hermós veure la gentada que s'agomolava en portes y finestres durant el curs de la patriótica manifestació, que'ls que hi concorreguerem el recordarem tota la vida.

En Joan Graells, el venerable vellet que fa més de 40 anys viu en l'alta montanya de Cuba y qui fou un dels primers en figurar a la llista de socis del «Grop», com cada vegada que's celebra una festa, ab tot y teir de venir montat a cavall pera fer vuit hores de camí, no hi mancà pas, y ell fou qui tingué l'honorós càrrec de portar la nostra senyera.

Seguien a la Bandera Catalana'ls tres socis més joves, portant la toia de flors naturals que'l «Grop» dedicà als homenatjats y de la qual ne penjava una artística llasada de les quatre barres ab la següent inscripció: «El Grop Catalunya als estudiants y son defensor», lluint en el bell mitg del nus un artístic escut de la República de Cuba.

Després de la ofrena als martres, seguien el simpàtic «Esbart Cantaire», orleó del «Grop» y'l seu entusiasta director en Magí Carbonell; distingides personalitats del poble cuba, entre elles, l'alcalde municipal Dr. Grillo, els regidors senyors Infante, Ravelo y Grimany, el senador y exalcalde senyor Bacardí, l'exgovernador senyor Pe-

su índole, en sus hábitos, y cada cual dá expansión a esa tendencia según sus aficiones, sus necesidades ó sus gustos. Por esto en todos los ramos han representado y representan los catalanes un papel brillante, por esto han nacido en nuestro país instituciones que han copiado otros, por esto a los catalanes se deben muchos inventos que prohibieron más ó menos tarde todas las naciones, por esto a los catalanes se debe la iniciativa en tantas cosas que han de causar novedad grande cuando las vamos diciendo. No se nos conoce; nuestra historia no se estudia sino por muy pocos, y de nosotros en general nada se sabe sino lo que dicen nuestros contrarios, porque reservados como somos y poco habladores, ni siquiera hacemos alarde de nuestras glorias.

A esa laboriosidad de los catalanes se debe en gran parte su morigeración de costumbres, porque si la holgazanería es causa de todos los vicios, es seguro que el hombre laborioso estará menos ocasionado a ellos. No queremos presentar a los catalanes como unos santos: vicios los hay en todas partes, más hablamos con respecto a la generalidad, sin descender a raras excepciones. En nuestro país no hay borrachos, y en Barcelona, con ser ciudad de población muy crecida, cuando se ve algún marinero de lejanas tierras borracho por nuestras calles, es seguido por los muchachos como una cosa rara, mirado con lástima ó desprecio por los hombres, y con miedo por las mujeres. Tanto es para nosotros un espectáculo peregrino. Aquí no se disparan trabucazos por la noche, ni se dan navajadas en las esquinas: la gente ha trabajado durante el día

y destina la noche al reposo, para volver al trabajo en la madrugada siguiente.

Las personas de todas clases se divierten, y quizás el pueblo catalán es uno de los que más se divierten en el mundo, pero sus diversiones nunca acaban a puñaladas ni a tiros; el remate es la broma alegre y a veces algo pizmienda, pero sin ofensa, sin injuria, sin daño de ninguna especie. La autoridad no tiene que ocuparse de este negocio, ni hay que cojer bribones, ni que acompañar beodos, ni que poner a buen recaudo a los desmandados.

El carácter independiente de los catalanes les hace naturalmente repugnante la soberbia y la dureza del que manda, pero en cambio cede fácilmente a la persuasión, reconoce su falta si la ha cometido, y no se rebela contra la ley que lo castiga a diez, mientras se irrita contra el capricho que lo castiga a uno. Con la razón todo, con la tiranía nada. Este es el lema del catalán. La fuerza no le espanta, la dulzura le cautiva, la persuasión lo vence. La autoridad que se presente sola, mostrando con esto confianza en su hidalguía, y hable tocando el resorte de la justicia, de la razón, del pundonor, hará más que la otra que se rodee de las armas, y quiera imponer con gritos y amenazas. Los alcaldes de barrio, los vecinos honrados han logrado en Barcelona lo que no hubiera conseguido un ejército, y entre catalanes siempre sucederá lo mismo. Queremos abstenernos de nombrar personas, que a no ser así presentaríamos en este punto antítesis muy notables y de grande enseñanza para lo futuro.

Las mujeres en nuestro país son naturalmente limpias y hacendosas. Quizás en ninguna parte del

rez Carbó, molts advocats y metges, entre els quins recordo als senyors Reyes, Zamora, Buch, Vieta, Dellundé y Bravo; representants de tota la premsa de Santiago y alguns de la Habana, y moltes altres representacions que es impossible recordar; l'Institut Provincial, alumnes de diferents colegis, entre'ls quals sobressortia per esser molt nombrós el de «Juan Bautista Sagarra», que uniformats y ab sa senyera cridaren forsa l'atenció; després el poble, en el que hi eren totes les classes socials, y finalment la Banda de música de la Guarda Rural, generosament cedida pel coronel Vaillant, quefe de les forses de la provincia d'Orient, qui també honrà la festa ab sa presencia.

JOANET DE BERGA

(Seguirà).

Metrallades

Davant de la Casa de la Ciutat:

—Qué fas parat?

—Esperava que passés un amic pera dirli, ¿vols ferme'l favor de guardarme'l rellotge mentres entro aquí dins?

La ola reaccionaria s'extén.
Végin.

A Bilbao'ls elements socialistes están disposats á recordar al burgés Lerroux l'assumpte de aquelles 800 pessetones recaudades per ell, ab l'excusa de socorrer als vaguistes dels «Altos Hornos», y quin destí encare s'ignora.

Qué *sabandijas* deuen esser aquests socialistes! Y sobretot escrupulosos. Si continúen per aquest camí no tindrán mai automòvil, ni banquetejarán ab bankers, ni viurán ab l'esquena dreta y la panxa plena.

Res, que son uns jesuïtes.

Hem llegit als diaris que l'altre dia, á Madrid, catorze homes varen anar á ganivetadas pera posar en clar la trascendental qüestió, importantíssima pera l'Humanitat, de quin d'ells tocava més bé la simbomba.

Reno!

D'aixó se'n diu civilització!

Mentres els diputats lerrouxians celebraven el mitin de Valencia, á Madrid els obrers socialistes en realisaven un altre demostrant la mala administració de la majoria del nostre Ajuntament y adherintse incondicionalment á l'acte

Als Assambleïstes de la U. F. N. R.

Escoltéu: penséu abans que tot en Catalunya; recordeu-vos de que la Patria está atravesant moments de greus perills; que resta entregada al enemic que es d'absoluta necessitat bandejar de casa nostra.

Vosaltres podeu ferhi molt, bons germans. Penséu que mentres aneu á acordar que'l nou partit que constituiréu anirà junt ab els republicans espanyols, Catalunya resta indefensa, entregada als seus enemics de sempre, per manca d'unió entre tots els que la estimen y la volen gran, rica, plena y lliure de tot lo que la denigra.

Per Ella, catalans, per Ella vos demana METRALLA que al parlar d'unions penséu que si per Espanya aneu á ferne una, no podeu oblidar que Catalunya 'n necessita un'altre.

Per Espanya els espanyols Els catalans per Catalunya

mundo viste la clase labradora con el lujo que en Cataluña, y principalmente en el llano de Barcelona; y en cuanto al interior de la ciudad, en ninguna parte se gana en esto á las mujeres. Pero quizás en ninguna se las gana en lo de ser laboriosas: tienen como los hombres vinculado el amor al trabajo, y en casa no se desdénan de ninguna clase de faena las mismas que saben lucir ricas galas en la calle y gastar el resultado de lo que su afán economiza en el hogar doméstico.

El valor de los catalanes cuando empuñan las armas en defensa de su patria, está muy acreditado para que sea menester justificarlo. Su audacia, su infatigabilidad, su serenidad en toda clase de peligros los conocen Europa, Asia, Africa y América: que en todos estos puntos han batallado y en todos han hecho tremolar al través de las tempestades el pabellón de su patria.

Basta ya, no se diga que el amor á nuestros compatriotas nos alucina, la historia habla muy alto por nosotros, y al lado de su voz que penetra los siglos, es imperceptible la voz nuestra.

Decíamos que en nuestro país han nacido instituciones que han copiado otros, que á los catalanes se deben muchos inventos que prohijaron más ó menos tarde otras naciones, y que finalmente á los catalanes se debe la iniciativa en muchísimas cosas de algunas de las cuales daremos noticia á quien no la tenga, y las recordaremos á muchos que ya las sepan.

Nuestros lectores han visto en periódicos y libros, y oído repetidas veces los elogios que se prodigan á naciones extranjeras y á provincias y ciu-

el mejor medio de llevar á cabo una especulación y de hacerla lucrativa. En la ciudad el café, el teatro, el casino se convierten en otras tantas bolsas, y en los pueblos se habla de precios de los frutos, de cosechas, de medios y épocas de exportación y de acopios.

En los puntos mercantiles no hay nadie que no comercie: todas las clases sociales, todas sin excepción ninguna, giran de un modo ú otro sus capitales grandes y chicos; y una desgracia mercantil no arruina á dos ó tres casas opulentas, sino que hiere los intereses de cien personas. Es indispensable vivir en el país mucho tiempo para comprenderlo y abarcar en su conjunto la infinidad de relaciones mercantiles que hay, especialmente en Barcelona. La actividad y el trabajo son nuestro modo de vivir, el holgazan es para nosotros un ente degradado. La palabra holgazan es uno de los mayores insultos que á un catalán pueden dirigirse, y si entre nosotros se oye alguna vez á uno zaherir con ella á otro, es porque tratándose de ofender es una de las que más ofenderán al hombre á quien vaya dirigida. Esa palabra es horrorosa: un catalán no la tolera.

Y no se crea que esa laboriosidad, ese afán por el trabajo se despliegan solamente en los negocios mercantiles y tengan por único objeto el lucro. Nada de esto: el deseo de gloria nos comunica el afán mismo, y por esto al lado de ese grande movimiento mercantil y especulador, están el movimiento literario, el científico, el artístico, en toda la latitud de esta palabra, está el espíritu de invención, está el de adelanto, el de mejoramiento, el de progreso. El catalán ha de trabajar porque está en

realizat en el Congrés pels senyors Iglesias (D. Pau) y Azcárate.

En el primer hi parlaren senyors que mai han treballat: milionaris y burgesos; en el segon, proletaris *sin trampa ni cartón*.

Els primers, com á satisfets y ricatxos, atacaren á n'en Pau Iglesias y á l'Azcárate; els segons, com á obrers y com á homes aimants de la higiene social y política, els defensaren.

Y are'ls comentaris féslos tu, llegidor.

Don Alexandre Lerroux y García encare no ha acceptat, y per lo que's veu no vol acceptar, la controversia que li oferí'l nostre director don Joan Llorens.

En el mitin de Valencia digué l'*Alejandro* lo següent... *para esos miserables que no dan nunca la cara, para esos, el desprecio.*

Som de la mateixa opinió Lerroux.

Pels miserables que difamen y insulten y no donen mai la cara, **per més que se'ls repti á controversia repetides vegades, para esos,** nostre despreci.

Una vegada ó altra haviem de coincidir.

Don Alexandre Lerroux no acceptá la controversia que temps endarrera li oferí'l distingit orador catalanista D. Aristides Danyans.

En Serrallara, á l'acabarse la sessió dels vocals associats, exclamava: ¡Pobre Barcelona!

¡Oh si! Pobre Barcelona en mans d'una majoria com l'actual, repetim nosaltres.

Y diu'l *rebeldito* Pierre:

«No tema Estévanez; la honrada plebe barcelonesa, si llega el caso, lucha heroicamente, destruye, quema y mata.»

Peró aquesta *plebe*, per més que mati y cremi, no será mai tant heroica com foren els Pierre, Emiliano, Vinaixa y demás enganya-tontos lerrouxians en les célebres jornades de la setmana trágica.

Les coses en el seu lloc, senyorets *rebelditos*.

Més dels cabilenys.

Arriba *plebe*, arriba.Si *plebe*, alsemnos y... *aneuhi*.

L'actitut dels senyors Azcárate y Pau Iglesias ha sigut molt recriminada pels diputats monárquics de la majoria, y sobretot pels morristes y romanonistes, defensors de la llei de Jurisdiccions.

Del paper dels *rebelditos* del dia 30 del mes passat.

Parlant dels vocals associats, diu textualment:

«Y efectivamente, estos aprueban hasta el presente los presupuestos de nuestros concejales.»

Si, molt efectivament, el dia 30, á les cinc del matí, els vocals associats, junt ab els regidors republicans y regionalistes, tiraren á l'aigua'ls pressupostos de *los concejales* lerrouxistes.

Y com aquesta, son totes les veritats dels nens *rebeldes*.

L'Estévanez diu que'ls catalans no'ns recordem den Pi y Margall.

Qui no se'n recorda es ell, perquè si se'n recordés no escriuria bestieses com les que escriu fa una temporada contra Catalunya, que sab apreciar y honrar tant als seus bons fills com sab despreciar als ximples y malvats que la insulten.

NOVES

Pera contestar la pregunta que endressavem en el passat nombre á la «Joventut Violetana» rebérem la visita de tres individus de la Junta Directiva de dita Societat, quals esmentats senyors varen fernes galantment les següents manifestacions:

Que si figurava al balcó, el dia de l'inauguració de la senyera, una bandera que no portava les quatre barres era, en primer lloc, perquè'l local en que están hostatjats no es propi de la Societat, y en segon lloc y com á poderosíssima rahó, que no'n tenen d'altre.

Quedem convensuts y al mateix temps agraits per la deferencia demostrada per la «Joventut Violetana».